

Usmernenia pre KA1

aktualizácia k 01. 06. 2021

V súvislosti s aktuálnou situáciou so šírením koronavírusu (2019-nCoV), rozhodnutiami a [usmerneniami](#) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ako aj opatreniami Úradu verejného zdravotníctva SR sa na národnú agentúru obraciate s otázkami, ako postupovať v tejto situácii pri realizácii mobilit a projektov strategických partnerstiev vo všetkých sektoroch vzdelávania. Z tohto dôvodu národná agentúra programu Erasmus+ pre vzdelávanie a odbornú prípravu pripravila nasledujúce odporúčania.

Dovoľujeme si zároveň upozorniť, že národná agentúra nemá žiadne kompetencie vyjadrovať sa k stupňu rizika nákazy alebo ohrozenia v jednotlivých krajinách, ani poskytnúť jednotné usmernenie pre prebiehajúce či plánované mobility.

Tlačová správa – Koronavírus a dopad na realizáciu Erasmus+ projektov – je zverejnená na [webovej stránke](#) národnej agentúry.

Obsah

Terminológia.....	3
Školské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a príprava.....	3
1. Interné usmernenia.....	3
2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti.....	3
3. Prebiehajúce mobility.....	5
4. Virtuálne aktivity (mobility).....	6
5. NOVINKA: Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred mobilitou.	7
6. Zmena trvania zmluvy.....	8
7. Doklady požadované národnou agentúrou.....	8
8. Pozastavenie vykonávania akcie.....	9
Vzdelávanie dospelých.....	10
1. Interné usmernenia.....	10
2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti.....	10
3. Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci.....	11
4. Prebiehajúce mobility.....	12
5. Virtuálne aktivity (mobility).....	12
6. NOVINKA: Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred mobilitou.	13
7. Zmena trvania zmluvy.....	14
8. Doklady požadované národnou agentúrou.....	15
9. Pozastavenie vykonávania akcie.....	15

Terminológia

vyššia moc: mimoriadne okolnosti, ktoré znemožňujú alebo výrazne sťažujú plnenie zmluvy

virtuálna aktivita (mobilita): náhradná forma realizácie aktivít určených Sprievodcom programu Erasmus+. Fyzická prítomnosť na aktivite v prijímajúcej organizácii sa nahrádza relevantnou formou podporovanou informačnými technológiami v takom prípade, keď fyzická mobilita nie je možná z dôvodu šírenia ochorenia.

Školské vzdelávanie a odborné vzdelávanie a príprava

1. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility, ako požiadať o odklad mobility, na koho v škole sa majú žiaci (rodičia žiakov)/zamestnanci, ktorí sú vybranými účastníkmi plánovanej mobility alebo už sú v zahraničí, obrátiť v prípade núdze a otázok, so zohľadnením usmernení a rozhodnutí MŠVVaŠ SR, hlavného hygienika SR, zriaďovateľa atď.

2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti

- a) Z vyššie uvedených usmernení a rozhodnutí MŠVVaŠ SR vyplýva, že až do okamihu zrušenia ich platnosti nie je možné realizovať plánované mobility žiakov a možnosti realizácie mobilit zamestnancov sú obmedzené. Odporúčame:
- **komunikovať** s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami vzniknutú situáciu;
 - **informovať národnú agentúru** - prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
 - **zmeniť termín** plánovaných mobilit, ak si to situácia vyžaduje;
 - v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať národnú agentúru o **zmenu zmluvy**.

UPOZORNENIE

V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávajúť riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, na ktorý mesiac môžete mobilitu presunúť. Preto odporúčame:

- kontinuálne **komunikujte** so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;
- v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si **po dohode s partnermi** neskorší termín z tých, čo pripadajú do úvahy;
- **zmeňte cieľovú krajinu/partnera**;
- zabezpečte si taký spôsob dopravy a ubytovania, ktoré Vám v prípade potreby poskytnú **najvýhodnejšie storno**.

Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!

- b) **Uznanie nákladov** už vynaložených na takéto mobility: Národná agentúra bude uznávať po dobu platnosti obmedzení náklady ako „vyššiu moc“, a to nasledovne:

Národná agentúra bude uznávať oprávnené náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli:

- počas trvania platnosti obmedzení **v prvej vlne**, t. j. do 12. 6. 2020. Ak sa však vo vysielajúcej/prijímajúcej krajine zmení situácia po tomto dátume a príjemca preukáže túto skutočnosť, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume¹.
- počas trvania platnosti obmedzení **v druhej vlne**, a to v závislosti od stupňa vzdelania a prijatých rozhodnutí ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR o opatreniach pre školy, prípadne platných nariadení vlády SR², opatrení a nariadení hlavného hygienika SR³ alebo nariadení/opatrení zriaďovateľa.

Aj v takom prípade je však povinnosťou príjemcu grantu postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- aktivity sa nerealizovali: vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok). Formulár žiadosti o uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci je zverejnený na [stránkach programu](#);
- aktivity sa presunú/projekt sa predĺži: náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku; v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami.

- c) **doklady požadované národnou agentúrou**: bod 6.

- d) **dokedy bude platiť mimoriadny stav/usmernenie**: súčasnosti sa nedá predpovedať, ako dlho bude trvať riziko nákazy, a preto vám národná agentúra neodpovie na otázku, kedy

¹ napríklad: ak sa jedná o rizikóvu krajinu, uzatvorenie školy/školského zariadenia na základe pokynu zriaďovateľa a pod.

² <https://korona.gov.sk/>

³ [tu](#)

môžete mobility realizovať. Z toho dôvodu odporúčame, aby ste priebežne monitorovali situáciu doma aj v Európe a predovšetkým komunikovali s partnerskou organizáciou/partnerskými organizáciami. Vo výnimočných situáciách je možné:

- nahradit' fyzickú mobilitu virtuálnou mobilitou (aktivitou) (bod 4), alebo
- požiadať národnú agentúru o zmenu trvania zmluvy (bod 5).

3. Prebiehajúce mobility

a) Ako postupovať, ak žiaci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky (z dôvodu vyššej moci):
 - náklady na cestu (reálne náklady),
 - alikvótna časť individuálnej podpory,
 - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
 - individuálna podpora,
 - organizačná podpora.

b) Ako postupovať, ak sú zamestnanci už na mobilite: Podobná situácia môže nastať aj v prípade mobility vašich zamestnancov. Odporúčame komunikovať so svojimi zamestnancami a prijať vhodné opatrenia (napr. s ohľadom na interné opatrenia, na rizikovú oblasť, dĺžku trvania mobility a pod.).

- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky (z dôvodu vyššej moci):
 - náklady na cestu (reálne náklady),
 - alikvótna časť individuálnej podpory,
 - poplatky za kurz (maximálne do výšky jednotkového príspevku),
 - organizačná podpora.
- V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
 - individuálna podpora,
 - organizačná podpora.

V prípade zamestnancov a predčasného ukončenia mobility Vám odporúčame postupovať s porozumením, ako aj v súlade s príslušnou legislatívou (napr. brať do úvahy aj oprávnené záujmy zamestnanca) a rozhodne „nezosobňovať“ takýto predčasný návrat.

c) Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou: je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR a usmernenia a nariadenia ministra ŠVVaŠ SR. V súlade s týmto je potrebné informovať partnerské organizácie o obmedzeniach, o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR) alebo test, o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých

případoch, kde je to relevantné. Zároveň ich informujte o ďalších opatreniach zavedených vo vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupu a pod.).

4. Virtuálne aktivity (mobility)

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek všetkým prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie, zmenu partnera a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilít je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejnila národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takom prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **nemá nárok na grant** za **virtuálnu mobilitu**.
- V prípade virtuálnych (on-line) kurzov organizácia **nemá nárok na poplatok za kurzy**.
- Organizácia **má nárok na organizačnú podporu** za virtuálnu mobilitu.
- Za účelom podpory realizácie virtuálnych aktivít je možný presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, cestovné náklady, poplatky za kurz, organizačná podpora) **do položky mimoriadne náklady** (nová rozpočtová kategória), maximálne však **10% z danej rozpočtovej kategórie**. Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na realizáciu virtuálnej mobility. Podmienkou uznania týchto nákladov je podpis dodatku k zmluve.
- Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok⁴, resp. služieb⁵, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti príjemcu grantu. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.
- Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 % z oprávnených reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
- Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať (ako súčasť záverečnej správy): faktúry, účtenky a pod.

⁴ Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

⁵ Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

- V prípade **účastníkov so špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade je možné previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

5. NOVINKA: Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred mobilitou.

- Európska komisia ako súčasť mimoriadnych opatrení v súvislosti s pandémiou COVID-19 umožní náklady spojené s testovaním na COVID-19 uznať v rámci kategórie „Mimoriadne náklady“ **vo výške 100% reálne vzniknutých oprávnených nákladov.**
- Prijemca je oprávnený presunúť max. 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch do kategórie mimoriadne náklady, aj keď pôvodne neboli na túto kategóriu pridelené žiadne prostriedky, za účelom uhradenia nákladov spojených s testovaním.

UPOZORNENIE

Náklady spojené s testovaním na COVID-19 financované z mimoriadnych nákladov a mimoriadne náklady vynaložené za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb nevyhnutných na implementáciu virtuálnych mobilitných aktivít z dôvodu COVID-19 nesmú kumulatívne presiahnuť 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch.

- Oprávnené náklady predstavujú reálne náklady vynaložené na testovanie účastníkov mobilit na Covid-19 pred, počas a po mobilite.
- Podporné dokumenty: doklad o úhrade súvisiacich nákladov na základe faktúr špecifikujúcich názov a adresu inštitúcie vystavujúcej faktúru, sumu, menu a dátum vystavenia faktúry alebo iný doklad o uhradení testovania.
- Pravidlo o uznaní nákladov spojených s testovaním je platné aj spätne, umožní presun prostriedkov do kategórie mimoriadne náklady aj za náklady, ktoré vznikli pred platnosťou týchto inštrukcií (t. j. od vzniku mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19).

UPOZORNENIE

Uznanie nákladov spojených s testovaním nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu!

Platí pre mobility od 16. apríla 2021:

- S cieľom zjednodušenia pravidiel, môže byť **karanténne obdobie** pred mobilitou považované za predĺženie doby mobility, ktorú možno pokryť z kategórie „Individuálna podpora“. Predĺženie nesmie presiahnuť maximálny počet dní uznaných podľa sprievodcu programu Erasmus+.

6. Zmena trvania zmluvy

- a) V súvislosti s opatreniami zakazujúcimi alebo obmedzujúcimi možnosť cestovania a iba v mimoriadnych prípadoch je možné požiadať o predĺženie trvania zmluvy aj nad rámec maximálnej doby. O predĺženie nad 24 mesiacov môžu požiadať iba projekty z výzvy 2018 a výzvy 2019 za stanovených podmienok. .
- b) Prijímateľ musí požiadať národnú agentúru o túto zmenu písomne na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- c) Žiadosť o zmenu zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.
- d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- e) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny zmluvy** bude národná agentúra posudzovať žiadosti o predĺženie zmluvy podané aj po tomto termíne ako relevantné (preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s partnermi s relevantnými dátumami pred 12. 6. 2020 a v nadväznosti na „druhú vlnu“ pandémie).
- f) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri školy a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

7. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra **je povinná** vyžadovať od príjemcov projektov doklady:

1. v prípade preukázania „vyššej moci“:

- a) národná agentúra bude akceptovať usmernenia a rozhodnutia MŠVVaŠ SR (t. j. v obdobiach, kedy boli relevantné usmernenia a rozhodnutia zverejnené na stránkach MŠVVaŠ SR ako dôkaz vyššej moci, resp. obmedzenia).

UPOZORNENIE

Toto usmernenie neznamena, že nie ste povinní prijať všetky preventívne opatrenia a úsilie, ktoré majú viesť k zabráneniu vzniku okolností smerujúcich k nedodržaniu zmluvných podmienok alebo k minimalizácii dopadov na realizáciu aktivít. Medzi tieto preventívne opatrenia patria aj už spomínané zmeny termínov realizácie mobilit/aktivít, alternatívne riešenia (napr. organizovanie virtuálnych konferencií, e-learningu atd.), predĺženie trvania zmluvy a pod.

b) **do 9. 3. 2020 a od 12. 6. 2020** a v nadväznosti na usmernenia/opatrenia vo vzťahu k „druhej vlne“ je potrebné predkladať iné doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshotov stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že mobilita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť mobility aktivity a pod.).

2. V prípade **žiadosti o zmenu trvania zmluvy**: je potrebné predložiť podpornú dokumentáciu (napr. elektronická komunikácia s partnermi, súhlasné listy a pod.) vrátane formuláru žiadosti, ktorý je zverejnený na webových stránkach programu Erasmus+.
3. V prípade **žiadosti o zvýšenie grantu**: žiadosť, výpočet zostatku, výpočet požadovanej sumy. Pred podaním žiadosti vopred informujte svojho konzultanta back-office, ktorý vám poradí, ako postupovať.
4. V prípade **zmeny formátu aktivity** (fyzická mobilita sa mení na virtuálne aktivity): obojstranne podpísaný dodatok k zmluve.

8. Pozastavenie vykonávania akcie

Niektorí z vás sa zaujímajú o možnosť aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok. Tento postup je možný, ale neodporúčaný, a to z dôvodu, že v takom prípade nie je možné nárokovat' si žiadnu finančnú podporu po dobu, kedy je realizácia projektu pozastavená. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe zmiešanej mobility žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.

Vzdelávanie dospelých

Vzhľadom k tomu, že uvedené **usmernenia** a rozhodnutia MŠVVaŠ SR sa vzťahujú iba na školy a školské zariadenia, ktoré má kompetencie riadiť rezort školstva, mnohé z vyššie uvedených odporúčaní sa nebudú vzťahovať na projekty realizované v sektore vzdelávania dospelých. Národná agentúra preto pripravila niekoľko odporúčaní pre inštitúcie realizujúce tento typ projektov.

1. Interné usmernenia

Národná agentúra dôrazne odporúča, aby každý príjemca grantu prijal interné opatrenia zamerané na riadenie rizík. Interné opatrenia musia obsahovať aj informácie o tom, ako bude organizácia riešiť predčasné ukončenie mobility, ako požiadať o odklad mobility, na koho sa majú účastníci mobilít alebo nadnárodných aktivít obrátiť v prípade núdze a otázok, so zohľadnením usmernení hlavného hygienika SR, usmerneniami VÚC, MZVaEZ SR atď.

2. Plánované mobility v blízkej budúcnosti

Vyhlásenie mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu, môže mať predpokladané dopady aj na projekty v sektore vzdelávania dospelých (napr. zákaz organizovania hromadných podujatí).

V súčasnosti je možné realizovať mobility zamestnancov. Vzhľadom na neustále sa meniacu situáciu však naďalej odporúčame:

- **komunikovať** s prijímajúcimi/partnerskými organizáciami stav;
- **informovať národnú agentúru** - prideleného konzultanta back office - o zmenách v realizácii projektu (napr. o zmenách v harmonograme, o zmenách v realizácii aktivít a pod.);
- tam, kde je to možné, **zmeniť termín** plánovaných mobilít, ak si to situácia vyžaduje;
- v prípade, ak to bude nutné z dôvodu realizácie projektu a za predpokladu súhlasu partnerov s predĺžením doby realizácie projektu, požiadať národnú agentúru **o zmenu trvania zmluvy**.
- Postupujete podľa nariadení vydaných buď príslušným rezortom (napr. MK SR), VÚC, mestom a podobne, a to najmä v oblasti organizovania aktivít, kde sa predpokladá vyššia účasť.
- Naďalej sledujete cestovné odporúčania MZVaEZ SR, stránky WHO, ÚVZ SR atď., ale aj s partnerskými organizáciami, ktoré vás majú informovať o vývoji v krajine/regióne/oblasti.
- Posúdenie rizika a rozhodnutie nie je v kompetencii národnej agentúry, ale spočíva na vás a účastníkoch mobilít/aktivít.

UPOZORNENIE

*V súčasnosti žiadna autorita, vrátane národnej agentúry, **nevie predpovedať**, dokedy bude pretrvávať riziko nákazy koronavírusom. Z tohto dôvodu nie je možné odpovedať na otázky, či máte mobilitu presunúť napr. na apríl alebo na máj. Preto odporúčame:*

- *kontinuálne komunikujte so svojimi partnermi, keďže situácia v Európe je veľmi dynamická a mení sa každým dňom;*

- v prípade, ak neplánujete predĺžiť trvanie zmluvy, zvolte si **po dohode s partnermi neskorší termín** z tých, čo pripadajú do úvahy;
- komunikujte s účastníkmi mobility o situácii prostredníctvom všetkých dostupných prostriedkov (e-mail, web stránka, telefonicky) a informujte ich o všetkých možnostiach, ktoré majú, ako aj o povinnostiach z ich strany.

Všetky svoje rozhodnutia ZDOKUMENTUJTE!

3. Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci

Národná agentúra bude uznávať oprávnené náklady ako „vyššiu moc“, ktoré vznikli:

- a) počas trvania platnosti obmedzení **v prvej vlne**, t. j. do 12. 6. 2020. Ak sa však vo vysielajúcej/prijímajúcej krajine zmení situácia po tomto dátume a príjemca preukáže túto skutočnosť, bude možné uznať vyššiu moc aj po tomto dátume⁶.
- b) počas trvania platnosti obmedzení **v druhej vlne**, a to v závislosti od platných nariadení vlády SR⁷ alebo opatrení a nariadení hlavného hygienika SR⁸.

Povinnosťou príjemcu grantu je postupovať v súlade s čl. II.15 Všeobecných zmluvných podmienok (t. j. informovať národnú agentúru, prijať a preukázať opatrenia na minimalizáciu škody atď.).

Uznanie nákladov zo strany národnej agentúry bude prebiehať v rôznych modalitách:

- **projektové aktivity sa nerealizovali**: vynaložené náklady (napr. cestovné, náklady na ubytovanie, náklady na poistenie) v prípade uznania vyššej moci sa budú akceptovať vo výške reálnych nákladov (a to aj v prípade, ak takéto reálne náklady prevyšujú jednotkový príspevok) Formulár žiadosti o uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci je zverejnený na [stránkach programu](#);
- **projektové aktivity sa presunú/projekt sa predĺži**: náklady sa budú uznávať vo výške jednotkového príspevku (v prípade zmeny formátu aktivít si preštudujte bod 4); v prípade potreby je možné vykonať povolené presuny medzi rozpočtovými kategóriami (bod 5).

UPOZORNENIE

Uznanie nákladov z dôvodu vyššej moci nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu!

- a) **doklady požadované národnou agentúrou**: bod 6.
- b) **dokedy bude platiť mimoriadny stav**: v súčasnosti sa nedá predpovedať, ako dlho bude trvať riziko nákazy, a preto vám národná agentúra neodpovie na otázku, kedy môžete mobility realizovať. Z toho dôvodu odporúčame, aby ste priebežne **monitorovali situáciu** doma aj v Európe a predovšetkým **komunikovali** s partnerskou organizáciou/partnerskými organizáciami. Vo výnimočných situáciách je možné:
 - nahradiť fyzickú mobilitu virtuálnou mobilitou (aktivitou) (bod 4), alebo

⁶ napríklad: ak sa jedná o rizikóvú krajinu, uzatvorenie školy/školského zariadenia na základe pokynu zriaďovateľa a pod.

⁷ <https://korona.gov.sk/>

⁸ [tu](#)

– požiadali národnú agentúru o zmenu trvania zmluvy (bod 5).

4. Prebiehajúce mobility

- a) **Ako postupovať, ak sú účastníci už na mobilite:** V súčasnosti je možné, aby sa zamestnanci vašej inštitúcie zúčastnili na mobilitách. Samozrejme, že sa môže stať, že sa v prijímajúcej krajine zmení stav. V takom prípade je možné, aby zamestnanci prerušili alebo predčasne ukončili mobilitu.
- V prípade predčasného návratu sú uznateľné nasledujúce výdavky z dôvodu vyššej moci:
 - náklady na cestu (reálne náklady),
 - alikvótna časť individuálnej podpory,
 - poplatky za kurz (maximálne do výšky jednotkového príspevku),
 - organizačná podpora.
 - V prípade prerušenia mobility sú uznateľné nasledujúce výdavky:
 - paušálne náklady na cestu (iba jedna cesta),
 - individuálna podpora,
 - organizačná podpora.
- b) **Ako postupovať, ak ste prijímajúcou organizáciou:** je nevyhnutné, aby ste priebežne sledovali epidemiologickú situáciu a všetky platné opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR. V súlade s týmito opatreniami je potrebné informovať partnerské organizácie o povinnosti absolvovať povinnú karanténu (ak je to v súlade s opatreniami ÚVZ SR), o jej dĺžke, o povinnosti absolvovať testy na COVID-19 v súlade s týmito opatreniami v tých prípadoch, kde je to relevantné. Zároveň ich informujte o ďalších opatreniach zavedených vo vašej inštitúcii (napr. povinnosť nosiť rúško, dodržiavanie sociálneho odstupku a pod.).

5. Virtuálne aktivity (mobility)

V priebehu realizácie projektu sa môže stať, že napriek všetkým prijatým opatreniam (napr. v podobe zmeny trvania zmluvy, presunu aktivít na neskoršie obdobie, zmenu partnera a pod.) nebude z dôvodu epidemiologických opatrení možné realizovať fyzickú aktivitu.

V takom prípade je možné zmeniť formát aktivity na tzv. virtuálnu aktivitu.

Podmienkou oprávnenosti realizácie tejto formy aktivít/mobilit je podpis dodatku ku zmluve „Dodatočné finančné a zmluvné pravidlá platné iba pre projekty organizujúce virtuálne aktivity z dôvodu COVID-19“.

Podmienky toho, kedy a v akom rozsahu je možné realizovať projekt Erasmus+ aj vo forme virtuálnych aktivít, zverejnila národná agentúra v zmluvnej dokumentácii.

V takom prípade platia nasledovné pravidlá:

- Účastník mobility **nemá nárok na grant** za virtuálnu mobilitu.
- V prípade virtuálnych (on-line) kurzov organizácia **nemá nárok na poplatok za kurzy**.
- Organizácia **má nárok na organizačnú podporu** za virtuálnu mobilitu.

- Za účelom podpory realizácie virtuálnych aktivít je možný presun finančných prostriedkov **z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie** (individuálna podpora, cestovné náklady, poplatky za kurz, organizačná podpora) **do položky mimoriadne náklady** (nová rozpočtová kategória), maximálne však **10% z danej rozpočtovej kategórie**. Tieto mimoriadne náklady bude možné využiť na nákup/vypožičanie technických pomôcok, respektíve služieb, potrebných na realizáciu virtuálnej mobility. Podmienkou uznania týchto nákladov je podpis dodatku k zmluve.
- Oprávnené mimoriadne náklady predstavujú reálne náklady súvisiace s nákupom/vypožičaním technických pomôcok⁹, resp. služieb¹⁰, nevyhnutných na zabezpečenie realizácie virtuálneho komponentu mobility. Preukázanie potreby obstarania/vypožičania technických pomôcok, prípadne služieb, a účelnosti takýchto nákladov v súvislosti s virtuálnymi mobilitami je na zodpovednosti príjemcu grantu. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.
- Rozpočtová kategória „mimoriadne náklady“ umožňuje **refundáciu 75 % z oprávnených reálnych nákladov** vynaložených na nákup pomôcok, respektíve služieb (kúpa PC, web kamery, nákup wifi, nákup licencií k webovým aplikáciám a pod.).
- Vynaložené náklady je potrebné zdokladovať (ako súčasť záverečnej správy): faktúry, účtenky a pod.
- V prípade **účastníkov so špeciálnymi potrebami** je možné – na základe relevantného odôvodnenia a dokumentácie – požiadať o podporu pre takýchto účastníkov tak, aby sa im umožnilo zúčastniť sa na virtuálnych aktivitách (mobilitách). V takom prípade je možné previesť finančné prostriedky z ktorejkoľvek rozpočtovej kategórie do rozpočtovej kategórie „špeciálne potreby“. Takéto náklady musia byť priamo spojené s účastníkmi so špeciálnymi potrebami a vykonávaním virtuálnych aktivít. Podpornú dokumentáciu predstavujú faktúry, prípadne ďalšie relevantné doklady.

6. NOVINKA: Finančné pravidlá týkajúce sa nákladov spojených s testovaním na COVID-19 a karanténou pred mobilitou.

- Európska komisia ako súčasť mimoriadnych opatrení v súvislosti s pandémiou COVID-19 umožní náklady spojené s testovaním na COVID-19 uznať v rámci kategórie „Mimoriadne náklady“ **vo výške 100% reálne vzniknutých oprávnených nákladov**.
- Príjemca je oprávnený presunúť max. 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch do kategórie mimoriadne náklady, aj keď pôvodne neboli na túto kategóriu pridelené žiadne prostriedky, za účelom uhradenia nákladov spojených s testovaním.

⁹ Technické pomôcky: môžu predstavovať napr. výpočtová a telekomunikačná technika vrátane materiálu k výpočtovej technike (t. j. „myši“, klávesnice, pamäťové zariadenia a pod.).

¹⁰ Služby: môžu predstavovať napr. softvér a licencie.

UPOZORNENIE

Náklady spojené s testovaním na COVID-19 financované z mimoriadnych nákladov a mimoriadne náklady vynaložené za účelom nákupu a/alebo prenájmu vybavenia a/alebo služieb nevyhnutných na implementáciu virtuálnych mobilných aktivít z dôvodu COVID-19 nesmú kumulatívne presiahnuť 10% prostriedkov z akejkoľvek rozpočtovej kategórie založenej na jednotkových nákladoch.

- Oprávnené náklady predstavujú reálne náklady vynaložené na testovanie účastníkov mobility na Covid-19 pred, počas a po mobilite.
- Podporné dokumenty: doklad o úhrade súvisiacich nákladov na základe faktúr špecifikujúcich názov a adresu inštitúcie vystavujúcej faktúru, sumu, menu a dátum vystavenia faktúry alebo iný doklad o uhradení testovania.
- Pravidlo o uznaní nákladov spojených s testovaním je platné aj spätne, umožní presun prostriedkov do kategórie mimoriadne náklady aj za náklady, ktoré vznikli pred platnosťou týchto inštrukcií (t. j. od vzniku mimoriadnej situácie spôsobenej COVID-19).

UPOZORNENIE

Uznanie nákladov spojených s testovaním nevedie k navýšeniu celkovej schválenej sumy grantu!

Platí pre mobility od 16. apríla 2021:

- S cieľom zjednodušenia pravidiel, môže byť **karanténne obdobie** pred mobilitou považované za predĺženie doby mobility, ktorú možno pokryť z kategórie „Individuálna podpora“. Predĺženie nesmie presiahnuť maximálny počet dní uznaných podľa sprievodcu programu Erasmus+.

7. Zmena trvania zmluvy

- a) V súvislosti s opatreniami zakazujúcimi alebo obmedzujúcimi možnosť cestovania a iba v mimoriadnych prípadoch je možné požiadať o predĺženie trvania zmluvy aj nad rámec maximálnej doby. O predĺženie nad 24 mesiacov môžu požiadať iba projekty z výzvy 2018 a výzvy 2019 za stanovených podmienok.
- b) Prijímateľ musí požiadať národnú agentúru o túto zmenu písomne na formulári zverejnenom na stránke národnej agentúry v zmluvnej dokumentácii.
- c) Žiadosť o zmenu zmluvy (výhradne v súvislosti na situáciu vyplývajúcu pandémie) bude akceptovaná **jednostranným dodatkom**.
- d) So zmenou zmluvy musia súhlasiť všetci partneri.
- e) V prípade **preukázateľného plánovania zmeny zmluvy** bude národná agentúra posudzovať žiadosti o predĺženie zmluvy podané aj po tomto termíne ako relevantné (preukázateľné plánovanie je doložené napr. prostredníctvom listovej alebo e-mailovej komunikácie s partnermi s relevantnými dátumami pred 12. 6. 2020 alebo po zavedení obmedzení počas druhej vlny).

- f) Možnosť predĺžiť zmluvu štandardným obojstranným dodatkom až do maximálnej dĺžky projektu stanovenej v Sprievodcovi programu Erasmus+ platnej pre danú akciu zostáva nezmenená. Žiadosť je potrebné podať na hlavičkovom papieri školy a originál žiadosti podpísaný štatutárnym zástupcom zaslať na adresu národnej agentúry.

8. Doklady požadované národnou agentúrou

Národná agentúra je **povinná** vyžadovať od príjemcov projektov doklady:

1. v prípade preukázania „vyššej moci“:
 - a) národná agentúra bude akceptovať usmernenia a rozhodnutia Vlády SR a/alebo Hlavného hygienika SR.

UPOZORNENIE

Toto usmernenie neznamena, že nie ste povinní prijať všetky preventívne opatrenia a úsilie, ktoré majú viesť k zabráneniu vzniku okolností smerujúcich k nedodržaniu zmluvných podmienok alebo k minimalizácii dopadov na realizáciu aktivít. Medzi tieto preventívne opatrenia patria aj už spomínané zmeny termínov realizácie mobilit/aktivít, alternatívne riešenia (napr. organizovanie virtuálnych konferencií, e-learningu atď.), predĺženie trvania zmluvy a pod.

- b) **do 9. 3. 2020 a od 12. 6. 2020** a v nadväznosti na usmernenia/opatrenia vo vzťahu k „druhej vlne“ je potrebné predkladať iné doklady preukazujúce vyššiu moc (napr. nariadenia/usmernenia zriaďovateľa, ktoré explicitne zakazujú vycestovanie žiakov, zamestnancov a pod.; screenshotov stránky MZVaEZ SR ako dôkaz, že mobilita sa mala uskutočniť v rizikovej oblasti **v relevantnej dobe**, písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že takýto zákaz bol vydaný v cieľovej krajine; písomná informácia od prijímajúcej/partnerskej organizácie, že v plánovanom termíne bude táto organizácia z dôvodu nákazy uzatvorená; hromadné vyhlásenia zákonných zástupcov žiakov/v prípade plnoletosti žiakov, že sa odmietajú z dôvodu obáv zúčastniť mobility aktivity a pod.).
2. V prípade **žiadosti o zmenu trvania zmluvy**: je potrebné predložiť podpornú dokumentáciu (napr. elektronická komunikácia s partnermi, súhlasné listy a pod.) vrátane formuláru žiadosti, ktorý je zverejnený na webových stránkach programu Erasmus+.
3. V prípade **žiadosti o zvýšenie grantu**: žiadosť, výpočet zostatku, výpočet požadovanej sumy. Pred podaním žiadosti vopred informujte svojho konzultanta back-office, ktorý vám poradí, ako postupovať.
4. V prípade **zmeny formátu aktivity** (fyzická mobilita sa mení na virtuálne aktivity): obojstranne podpísaný dodatok k zmluve.

9. Pozastavenie vykonávania akcie

Niektorí z vás sa zaujímajú o možnosť aplikovania časti II.16 – Pozastavenie vykonávania akcie všeobecných zmluvných podmienok. Tento postup je možný, ale neodporúčaný, a to

z dôvodu, že v takom prípade nie je možné nárokovať si žiadnu finančnú podporu po dobu, kedy je realizácia projektu pozastavená. Národná agentúra skôr odporúča, aby sa – tam, kde je to možné – využila možnosť predĺženia zmluvy, kedy budete môcť realizovať iné aktivity (v podobe zmiešanej mobility žiakov, e-learningu, videokonferencií a pod.).

Nezabudnite však, že v oboch prípadoch je potrebné predložiť písomnú a zdôvodnenú žiadosť národnej agentúre.